

ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขา ทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation-BIMSTEC)

สมาชิก บังกลาเทศ อินเดีย เมียนมา ศรีลังกา ไทย เนปาล และภูฏาน

การก่อตั้ง ไทยริเริ่มก่อตั้ง BIMSTEC ขึ้นเมื่อปี 2540 ภายใต้ชื่อ Bangladesh-India-Sri Lanka-Thailand Economic Cooperation (BIST-EC) ต่อมาเปลี่ยนเป็น Bangladesh-India-Myanmar-Sri Lanka-Thailand Economic Cooperation (BIMST-EC) ในปีเดียวกัน โดยเป็นผลจากการรับเมียนมาเข้าเป็นสมาชิกใหม่ตามมติที่ประชุมระดับรัฐมนตรีสมัยพิเศษ ที่กรุงเทพฯ และต่อมาเปลี่ยนเป็น Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation เมื่อ 31 ก.ค.2547 โดยใช้ชื่อย่อ BIMSTEC ซึ่งเป็นผลจากการประชุมสุดยอดครั้งแรกที่ไทย วัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียใต้กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ เมื่อปี 2546 BIMSTEC ได้รับภูฏานกับเนปาลเข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม รวมเป็น 7 ประเทศรอบอ่าวเบงกอล ปัจจุบัน มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ธากา บังกลาเทศ

BIMSTEC ประกอบด้วย ความร่วมมือหลากหลายสาขา จากเดิม 6 สาขา ปัจจุบันขยายเป็น 14 สาขา ได้แก่

1. สาขาการค้าและการลงทุน (บังกลาเทศเป็นประเทศนำ)
2. สาขาการคมนาคมและการสื่อสาร (อินเดียเป็นประเทศนำ)
3. สาขาพลังงาน (เมียนมาเป็นประเทศนำ)
4. สาขาการท่องเที่ยว (อินเดียเป็นประเทศนำ)
5. สาขาเทคโนโลยี (ศรีลังกาเป็นประเทศนำ)
6. สาขาประมง (ไทยเป็นประเทศนำ)
7. สาขาเกษตร (เมียนมาเป็นประเทศนำ)

8. สาขาสาธารณสุข (ไทยเป็นประเทศนำ)
9. สาขาการลดความยากจน (เนปาลเป็นประเทศนำ)
10. สาขาการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ (อินเดียเป็นประเทศนำ)
11. สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ (อินเดียเป็นประเทศนำ)
12. สาขาวัฒนธรรม (ภูฏานเป็นประเทศนำ)
13. สาขาปฏิสัมพันธ์ในระดับประชาชน (ไทยเป็นประเทศนำ)
14. สาขาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (บังกลาเทศเป็นประเทศนำ)

การดำรงตำแหน่งประธาน

หมุนเวียนเรียงตามตัวอักษร โดยเริ่มจากบังกลาเทศ (ปี 2540-2542) อินเดีย (ปี 2543) เมียนมา (ปี 2544-2545) ศรีลังกา (ปี 2545-2546) ไทย (ปี 2547-2548) บังกลาเทศ (ปี 2548-2549) ศรีลังกา (ก.ย.2561-มี.ค.2565) โดยไทยจะเป็นเจ้าภาพต่อจากศรีลังกาห้วงปี 2565-2566 (รับมอบตำแหน่งเมื่อ 30 มี.ค.65)

การประชุมที่สำคัญในปี 2565

- BIMSTEC Working Group Meeting on Rules of Origin ครั้งที่ 20 (ม.ค.2565) บังกลาเทศเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Task Force on Traditional Medicine Reviews Plan of Action for Development of Traditional Medicine ครั้งที่ 4 (ม.ค.2565) ศรีลังกาเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- การประชุมผู้นำชาติสมาชิก BIMSTEC ครั้งที่ 5 (30 มี.ค.2565) ศรีลังกาเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Energy Ministers ครั้งที่ 3 (20 เม.ย.2565) เนปาลเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Expert Group on Disaster Management Cooperation ครั้งที่ 1 (12 พ.ค.2565) อินเดียเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- Workshop on Cold Chain Management for Agricultural Products (มิ.ย.2565) ไทยเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- The Track 1.5. BIMSTEC Security Dialogue Forum (ก.ค.2565) ไทยเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Expert Group on Cyber Security Cooperation (ก.ค.2565) อินเดียเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)

- BIMSTEC Workshop on Encouraging Private Sector Participation Especially in Value Chain Management for Agricultural Products (ส.ค.2565) ศรีลังกาเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Subgroup on Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism ครั้งที่ 12 (ส.ค.2565) ไทยเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Working Group to Finalize the Draft Text of the Agreement on Maritime Transport Cooperation ครั้งที่ 2 (ส.ค.2565) อินเดียเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Expert Group on Agricultural Cooperation ครั้งที่ 9 (ก.ย.2565) เมียนมาเป็นเจ้าภาพ
- BIMSTEC Permanent Working Committee (BPWC) ครั้งที่ 5 (13-15 ก.ย.2565) ไทยเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Permanent Working Committee (BPWC) (10 ต.ค.2565) บังกลาเทศเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Workshop on the Role of Public-Private Partnership in Developing Value Chain Management through Post-Harvest Management (ต.ค.2565) ภูฏานเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)
- BIMSTEC Working Group on Rules of Origin ครั้งที่ 21 (18-19 ต.ค.2565) บังกลาเทศเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์)

สถานการณ์สำคัญเกี่ยวกับ BIMSTEC

ในปี 2565 ประเทศสมาชิก BIMSTEC ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้จำเป็นต้องปิดประเทศเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด อย่างไรก็ตาม สมาชิก BIMSTEC ยังคงจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การประชุมแบบออนไลน์ในช่วงที่ยังห้ามการเดินทาง โดย นาย Tenzin Lekphell เลขาธิการ BIMSTEC คนที่ 3 ชาวภูฏาน พบหารือกับนาย Esala Weerakoon เลขาธิการสมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียใต้ (South Asian Association for Regional Cooperation-SAARC) เมื่อ 3 ม.ค.2565 เพื่อขยายความร่วมมือระหว่าง 2 องค์กร

การประชุมสมาชิก BIMSTEC เมื่อ ม.ค.2565 ที่สำคัญ อาทิ 1) การประชุม BIMSTEC Working Group Meeting on Rules of Origin ครั้งที่ 20 ระหว่าง 10-11 ม.ค.2565 บังกลาเทศเป็นเจ้าภาพจัดประชุมแบบออนไลน์ เป็นการหารือเกี่ยวกับการกำหนดกฎระเบียบ แหล่งกำเนิดของสินค้า ภายใต้กรอบความร่วมมือการค้าเสรีระหว่างสมาชิก BIMSTEC และ 2) การประชุม BIMSTEC Task Force on Traditional Medicine Reviews Plan of Action for Development of Traditional Medicine ครั้งที่ 4

เมื่อ 20 ม.ค.2565 ศรีลังกาเป็นเจ้าภาพหารือเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการและการส่งเสริมความร่วมมือด้านยาแผนโบราณระหว่างชาติสมาชิก

การประชุมผู้นำชาติสมาชิก BIMSTEC ครั้งที่ 5 ศรีลังกาเป็นเจ้าภาพเมื่อ 30 มี.ค.2565 ผ่านระบบออนไลน์ ผู้แทนชาติสมาชิกได้ลงนามความร่วมมือที่สำคัญ อาทิ ความร่วมมือทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม บันทึกรความเข้าใจเกี่ยวกับความร่วมมือด้านสถาบันทางการทูตและสถาบันฝึกอบรม บันทึกรความเข้าใจเพื่อจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกการถ่ายโอนเทคโนโลยีที่กรุงโคลัมโบ รวมทั้งการจัดทำแผนแม่บทสำหรับการเชื่อมโยงการคมนาคมและขนส่งระหว่างชาติสมาชิก BIMSTEC ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ ศรีลังกาได้ส่งมอบการเป็นประธาน BIMSTEC ให้กับไทย จากนั้น เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีพลังงาน เพื่อหารือความร่วมมือด้านพลังงาน เมื่อ 20 เม.ย.2565 เป็นการประชุมแบบออนไลน์ โดยเนปาลเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม

ในระหว่าง พ.ค.-ก.ค.2565 มีการประชุมสมาชิก BIMSTEC อย่างต่อเนื่อง (ประชุมออนไลน์) อาทิ การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติ เมื่อ พ.ค.2565 การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรเมื่อ มิ.ย.2565 การประชุม Track 1.5. BIMSTEC Security Dialogue Forum ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมโดยสมาคมความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ระหว่าง 6-7 ก.ค.2565 โดยเป็นการประชุมเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคงของแต่ละชาติสมาชิก BIMSTEC เฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบเดิมและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (traditional and non-traditional security) อาทิ ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงบทเรียนการแก้ไขปัญหาโรค COVID-19 นอกจากนี้ อินเดียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ ระหว่าง 14-15 ก.ค.2565

ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมการต่อต้านการฟอกเงินและการสนับสนุนเงินทุนแก่การก่อการร้าย ครั้งที่ 12 เมื่อ 16 ส.ค.2565 จากนั้น เป็นการประชุมคณะทำงานร่างข้อตกลงความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล โดยอินเดียเป็นเจ้าภาพจัดประชุมเมื่อ 30 ส.ค.2565 และการประชุม BIMSTEC Working Group on Rules of Origin ครั้งที่ 21 ระหว่าง 18-19 ต.ค.2565 โดยบังกลาเทศเป็นเจ้าภาพ (ประชุมออนไลน์) นอกจากนี้ BIMSTEC ขยายความร่วมมือกับองค์กรด้านการเงินที่สำคัญของโลก โดยเลขาธิการ BIMSTEC ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MoU) กับเลขาธิการธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank-ADB) เมื่อ 24 ก.พ.2565

